

NÓGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Régsz évre 5 ft. Fel évre 2 ft 50 kr. Negyed évre 1 ft 25 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyilt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árszabály szerint számítatnak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltenek.

Bélyeg minden egyes beíratásánál külön 30 kr.

Nyilttér petit sora: 20 kr.

Ecce sacerdos magnus!...

(A—d) Üdvöz légy püspök, üdvöz légy pap, ki ma hivednek templomába lépsz!

Hiveidnek egész serege hozsannát kiált feléd, midőn sorak között végig haladsz, hogy oda állj az oltár elé, s bemutatd — itt — első áldozatodat az urnak. Az üdvkiáltás érczes hangja kitor a templom falai közül, végigmorajlik a városban, a vármegyén, s hullámainak rezgését megérzi az egész püspöki kerület, az egész magyar protestantizmus!

És ez nem is lehet másképen.

Lelkészi pályád eddig befutott övényén a szeretetet vallotta lelked, élő szóval hirdette ajkad, az Úrnak igéjét prédikálta beszéded, mialatt áldást osztó kezéd ott nyugodott mindig azon a könyvről, mely vallásod parancsait rejti s melynek isteni szeretetet lehelő sorai már annyi szívet vigasztaltak meg s annyi könyört száritottak fel.

Szeretettel küzdöttél, szeretettel harcoltál, s megkapadt érte a legszebb jutalmat, azt a jutalmat, melynek koszorúba font levelei sohasem hervadnak el, mert fakasztó, életető, fentartó elemét az emberi szív örök törvénye képezi, — a szeretetet.

Ezt szerezted meg, ezt biztosítottad szá-

modra új hived között is; még el sem jöttél, még itt sem valál, már is megszerettek.

Mert ha nem is ismernék fenkölt szellemet, mely bölcsességedet, kiváló tapintatodat a multból ha nem tudnák is azt, hogy egyházad üdvére, méltón töltöd be püspöki széked; egyéniséged méltósága, hivatottságod, ihlettséged felől zálogul azokat a könyvet választanák, melyeket eddigi egyházad utánad ejtett.

Mert nem siratjuk meg a távozót, hacsak nem szeretjük.

Hirdesd új hived között is vallásod szent ígeit, isteni parancsait hasonló szeretettel, — egyeztesd össze annak elveit a kor haladó eszméivel bölcsességgel, tedd és cselekedd meg azt, hogy vallásod tanai lerázva magok-ról a mozdulatlanság lenyűgöző lánczait, a cselekvés terén a felvilágosodottsággal, a fenköltlen szabad s eszményi bölcsészettel fogjanak kezét; tedd és cselekedd meg ezt, tapintattal és erélylyel, hogy a tiszta vallásnak meghódítása felé haladjon egyházad „lélekben és igazságban.”

Munkálj azon, hogy a mit a protestantizmus a multban elhanyagolt, elmulasztott, püspöki kerületednek minden hive magyarnak ismerje és tudja magát, világosítsd fel őket és papjaidat, hogy a protestantizmusnak jó-

vője a négy folyam határai között csak úgy van és csak úgy lehet; tanaival, elveivel csak úgy érvényesülhet, ha intézményeit az őszintén vallott hazaszeretet, önértéssel hirdetett magyar hazafiság lüktető ereje hatja át, — hirdesd, mint eddig tévedt, hogy vallásod tota fejlődésében a nemzeti alapon kívül más idegen alapot nem választhat, hass és alkoss oda, hogy kerületed kicsinye, nagyja, minden ízében magyarrá legyen.

Fenséges s magasztos feladat mind a kettő, s bölcsességedhez, méltóságodhoz, fenkölt gondolkodásodhoz, nemes szivedhez valóban méltó!

Óh, bár e nemzet ezredéves ünnepén már úgy számolhatnát be annak, hogy e feladatot megoldottad.

Haladj azért nemes erélylyel s a jó ügyhöz méltó kitartással előre ama kiváló feladatok megoldásában, melyek te róád várnak s veled leend az Úr, a nemzet áldása és hivednek szeretete.

Üdvöz légy püspök, üdvöz légy pap, ki ma hivednek templomába lépsz!

Üdvözlét Baltiknak.

*Mint ahogy őszszel a levél hull a fáról,
Úgy hullott a könyv bányos orozánkról,
Mert gyász hatott által: hogy hű lelki örök,
Váratlanul, kordn elköltözött tőlünk.*

TÁRCZA.

Ipolymelléki dal.

Reszket a falevél, hogyha szellő járja,
Nyugtalan a lány is, ha a legény várja.
Falevél, falevél leválk az ágról,
A leány, a leány megválk a háztól.

Kinyílik a kelyhe a sok szép virágnak,
Nem tud ellenállni csábon napsugárnak.
A leány is hallgat búvárs, bájos szóra...
— Bimbóból, bimbóból lesz a piros rózsza.

Luby Károly.

Levél egy idős hölgyhöz.

Mélyen tisztelt Asszonyom!

Ismeretségünk még oly ifjú, — a korkülömb-ség közöttünk oly nagy, — és határozottan kemény magyar, — Ön asszonyom nemes és igaz érzelmi német, kik a bizalmasabb megismeréssel nem sietnek oly vehemenssen, — hogy alig — de nem is — merek az ön által adott kitüntetés joggal élni, mely szerint néni, — német divat szerint mamának szólítsam.

Fogadják hát engem megtisztelő barátságáért szeretetem jeléül jelen soraimat. Örömmel teszek elégét, asszonyom azon felszólításának, hogy rövid utazásunkról írjak, de azt kitüntetésnek is veszem a viszont ígért levél kedves reményében.

Mit mondjak azon rövid időről, melyet a vasúton töltünk? A vonaton, melyre vigan szálltunk, feljegyzendő esemény nem történt. Tömvé volt az leginkább fürdőből Budapest felé hazautazó közönséggel. Nekem úgy rémlett, hogy sok olyan utas volt közöttük, ki legközelebb, vagy teljesen, vagy félig, vagy sehogysem gyógyult ki górvély-

ből. Jól esett szememnek közöttük néhány piros, tagbaszakadt vagy soványabb aczélos, izmos egyéniséget felfedezni. . . . Sokat ér a jó vér, ha nem is éppen kék vér.

Apczon kiszálltunk. Egész fogatdérő várt a pályaudvarban. Az én kocsisom vigan közelített a névre, piros muskátli volt a kalapja mellett. Jól esett a szájából a felsődi népnél oly ritka tiszta magyar szót hallani. Még az a betű is meg tudta különböztetni az á-tól. . . . Menjünk, hajtunk hát Cziframajor felé. Ugy-e asszonyom, különös név ez? De még különösebb volt az öröm, melyet azon kedves reményben éreztünk, hogy az odavaló rokonok körébe érünk. Olyan igaz magyar rokonok körébe, kik hamisságot nem ismernek. Hány-szor, asszonyom, hallottam szájából, hogy: „Falsche Menschen mag ich nicht.” És ön azt hiszi, hogy a német igazabb, őszintébb a magyarnál?! Nem volt az magyar soha, aki igaz és őszinte nem volt. Abból csak a magyar köpenybe bujtott tot vagy rontott német macskaszeme kandikált. — Ej, ej, politika és asszony, de bolond pár együtt. Hallgattasson el asszonyom, vegye el tollamat, hogy ilyen dolgok írással ne rontsam a papírt. . . .

Mialatt minden elérte utbaeső falut örömmel üdvözöltünk, a kocsisához száz kérdést intéztünk, egymást a kocsin többször megöleltünk s több effélével foglalkoztunk, az égen gyönyörű tarka szalagból készült diadalív pompázott. Mintha azt beszélté volna nekünk: „Jó idő lesz: „Örvendjetekek mindenha, s újból mondom örvendjetekek!”

Egy darabon két fogattal jöttünk: ságorom elének jött üdvözlésünkre. Megérkezünk. Hugomat, ki még alig koptatta el a gyermek-czipőket, az ajtóban állva találunk. Szerényen és jóságosan üdvözölt szokása, jobban mondvá természete szerint. Esembe jutott, hogy anyai jó barátnőm őt szépnék is mondta. . . .

Éhesek voltunk. A kis gazdasszony jó oszonnával kínált, azután vigan elmondtuk egymásnak a sok mondani valót. Kis lányom nem igen sokat beszélt. Ő kisietett a baromfiudvarba. Ott röviden bemutatatta magát pinczén, vályún, gödrön átszaladozva, ugrálva. Ilyen módon a legrövidebb idő alatt mindenféle állattal a legőszintébb barátságot kötve.

A fáradtság miatt korán akartunk lefeküdni, de biz abból késő lett, annyit diskuráltunk. Ott-hon, asszonyom kettőnkön szokott az megtörténni, hogy midőn együtt vagyunk, a percek, órák múlását észre nem vesszük.

Legkedvesebb lesz Önnek, amit most vagrok mondandó. A mult vasárnap reggel Istenháza mentünk a közeli városkába. Azért nevezem Istenháznak, mert úgy tapasztaltam, hogy Ön a vallást teljesen az eredeti, igazi krisztusi értelemben érti, érzi és gyakorolja. Önnek tehát nem mondom, hogy a katolikus, vagy protesztáns-templom, vagy más felekezeti, de leghelyesebben Istenháznak nevezem. Valami gyenge, mindenekfelett unalmas beszédre szímitottam. De meg voltam lepelve, hogy oly velős, szép és hathatós szónoklatot hallok, mely a tisztos öreg urat a hatalmas, jó Isten igazi szolgájának minősítette. Szerény felfogásom szerint az öreg urnak ezzel a legnagyobb rangok egyikét adom meg. Ugy-e Ön ért, Asszonyom? Többek közt jó királyunk ő Felsége születése napjának alkalmából oly helyes felfogással és oly nemes intenczióit tartalmazó hosszú imát mondott, hogy szívemnek jól esett azt hallani. Ennek örül Ön asszonyom, azt tudom. De e pontban talán nem egészen értjük egymást. Ön azt gondolja, hogy én az osztrák császár ödreért mondtott imának örvendek. Pedig én annak a legmagasabb polczon álló nagyhatalmú embernek szánom azt el, ki gyermekkor óta egyebet nem hallott, mint bennünket, szegény magyarokat ögyesen rágalmozni,

Kétkedő reménnyel néstünk jobbra-balra,
Ki lesz, ki a nyugvót méltón pótolhatja?
Kinek bátoritón lelkesült szavára,
Vidám hajnal derül a zori éjszakára?

Oh ne csüggedjétek, mert im észak felől
Fényes csillag ragyog, mely szebb jövőt jelöl;
Onnan nyeri írját a megsebzett lélek,
Tévedés dildással a hűn bizó népet.

Igen, ő köztünk van; s eloszlik a felleg;
Neki van szentelve a mai nagy ünnep,
Nágon hirtetve a háromszin a légben:
A hazafi-püspök Baltik soká éjen.

P. I.

A dunáninneni ev. egyházkerület közgyűlése.

(Folytatás.)

Az éljenzéssel fogadott felügyelői megnyitó után, mindenekelőtt atisztikar kiegészítése vált szükségessé, amennyiben a jegyzőkönyv része a kerület új beosztása miatt más kerületben esvén — azok e miatt — más részek pedig kigondolt ürügyöket hozván fel, írásban mondtak le. Ennek folytán a deczemberi gyűlés alkalmával megválasztott egyházi főjegyző megmaradt. Melleje az egyházi rendből Hering János fehérvárosi esperes választatott meg; a világi rendből pedig Sziklay Ottó ügyvéd és Korcsák Zsigmond a pozsonyi elemi iskolák igazgatója. Kerületi ügyészé Bende Gyula b-gyarmati ügyvéd; pénztárnokká Günter stb.

A tisztikarnak felkészítés általi megalakulása után, a kerület püspöke évi jelentését olvasta fel, melyből több kitűnt, hogy a püspök a b-gyarmati lelkeszsé lett megválasztását elfogadta; továbbá, hogy a nyitrai, trencsényi és lipitói esperességek az engedelmisséget felmondották.

A kerület, a püspöknek B-Gyarmatra leendő átköltözési hírért örömmel vette tudomásul több oknál fogva legkivált azért, hogy e tényről bevalóság a zsinatnak azon rendelkezése, a mely szerint, ha a jelenlegi püspök megszűnik a lipitói esperesség papja lenni, ez esperesség azonnal a tiszai egyházkerületnek leendő tartozéka. Az engedelmisséget felmondó esperességek közül a nyitrai és trencsényi a perbe fogatás határozatától el; a lipitói megszűnővén e kerülethez tartozni, az a tiszai kerület jog-

hatósága alá adatik. Ezenfelül a midőn az állam által e kerület számára adott 6000 forint elosztására került a sor, a nyitrai és trencsényi esperességek számára jutó osztályrész mindaddig a kerületi pénztárba letétképp helyeztetni rendeltetett, míg az egyházmegyék az engedelmisség terére vissza nem térnek, a lipitói egyházmegyére eső rész a tiszai kerület elnökségének kúldetik meg további intézkedés végett. Segélyezésre jelöltettek ezután a többi esperességek szűkölködő egyházai, lelkeszei és papzövegvei. Ilyenek lettek Nógrádból: Bánk, F.-Petény, Legénd, A-Bodony, Polichno. Mivel pedig az egyházegyetem 50.000 forintot kap szabad rendelkezésre, a melyből egy részt az alkotandó közalapozhoz csatol, a másik részt pedig belátása szerint eloszt, ez elosztandó részből a fenti egyházakon kívül a nógrádi esperességből a losonczyi és b-gyarmati vallás-tanárak ajánlottak segélyeztetni és pedig mivel a losonczyi vallás-tanár az elemi és polgári iskolákon kívül a főgymnasiumban és a tanítóképzőben tanít, 400 frtra, a b-gyarmati 200 frtra. Ajánlatot még a dolányi vallástanító. Olvasztatott Vlassics vallás- és közoktatási miniszternek e miniszterségre lett kinevezési bejelentése, mely örömdetes tudomásul vétetett. A kerületi törvényszék tagjai Simkó Frigyesnek elhalálozása miatt egygyel megfogván, annak helyébe Hrk János málnapataki lelkész választatott meg, aki az eskü a gyűlés színe előtt azonnal le is tette. Következvén a tanügyi jelentés, ezt Raab Károly főesperes terjesztette elő, melynek folytán határozatba ment, miszerint a népiskolák állapotáról jövőben Korcsák Zsigmond jegyző, a tanítóképzőkről pedig Raab főesperes kértnek fel a jelentéstételre. A kerületi polgári leányiskola felállításáról is gondoskodott s annak helyéről Modort szemelte ki, 3000 frtot ajánlván fel arra. Kerületi tanítóképző intézetet is kíván feltartani s erre nézve az eddigi selmeztől óhajtván fejleszteni s e célra az egyetemről 3000 frtyai évi segélyt kér. Mivel pedig a vérrokonság alóli felmentvények ezentúl megszűnnek s ezekkel a püspök e zimen járó jövedelmű ága megszűnik, az 400 frt évi készpénzzel határozatott kárpótolatni. Majd a gyámintézet működésének eredménye jelentetett be, az kifogás nélkül tudomásul vétetett. Ezzel kapcsolatosan olvasztatott az egytetemes gyámintézet évi közgyűlésére vonatkozó meghívó, a mely szerint az szeptember 14-én Pozsonyban fog megtartatni. Tudomásra hozott, hogy az egytetemes gyűlés

október elején Budapesten fog megtartatni, a melyre esperességek részéről meghívó-levéllel 9 világi és 9 lelkeszi tag küldetett ki, jegyzőkönyvileg pedig számosan Nógrádból: Szontagh Pál, Pulszky Ágost, Pongrácz György, br. Buttler Ervin stb. Végül olvasztattak a püspöki karnak kerületünk viszonyaihoz idomított utasításai, melyek még a jövő hét folytán küldetnek szét, hogy mihez tartásul szolgáljanak a lelkeszeknek addig is, mint az egyházegyetem adhat ki e tárgyban hasonlókat.

Baltik Frigyes fogadtatása.

Nagyszámú közönség lepte el szerdán este-felé már 7 órakor a vasuti indóházat, hogy megvárja a püspököt s családját hozó vonatot, — miáltal a városban a parochián az egyházgondnok Fábry János tette meg az utolsó intézkedéseket a nála megszokott gondossággal.

Az állomásfőnök előzékenysége folytán az egyház küldöttsége s a közönség szabadon foglalhatott helyet a perironon, a hol díszbe öltözött városi hajdúk tartották fel a rendet, s szorítottak az egymás után Sztranyavszky Géza felügyelővel élőkön fogatokon érkező küldöttségi tagoknak helyet.

A perironon nyüzsgő közönség sorai között igen sok nő, pompás képet mutatott.

Végre megcsendült a jelző harang s a vonat berobogott, magával hozva családjával együtt a püspököt, a kinek elébe egy kisebb küldöttség ment Jeszenszky József vezetése mellett Dejtárig.

A kilépő püspököt lelkes éljenekkel fogadták; az éljenzés lecsillapulta után Sztranyavszky Géza felügyelő a következő meleg szavakkal fogadta a püspököt:—

Méltóságos püspök úr,
Szeretve tisztelt főpásztorunk!

Ime elérkezett a várva-várt pillanat, a melyben először szállsz ki új otthonodba.

Bizonyos elfoglaltság rezeg át most lelkünkön, a minek oka az, hogy az emberi bizonytalan sors érzete sokkal közvetlenebb ilyenkor, a midőn életünk oly feletle kiható elhatározásunk valósul meg.

Azért helyén van az, ha már itt is élőszavakban kifejezést adunk annak, a mit bizonyára sejtelméd neked is sug, hogy mi tiszta-lelkünk legbensőbb melegével jövőnk elébed és karjaink előttünk önként tárulnak ki, hasonlóan a gyermekéhez, a kinek szíve emeli kis kezét ölére akkor, a midőn tudatára ébred annak, hogy az áll előtte, aki szívéhez legközelebb van.

S bár nincsenek védfalaink, de azért mi érezzük, tudjuk azt, hogy most midőn szerény városunk falai közé beléptél, várba léptél be, erős várba, a melynek védbástyája ellenállóbb minden sziklafalnál, mert az hivednek őszintén igaz vonzalma te hozzád.

Igen, tudjuk mi azt, hogy midőn általános ismert magas érdemeidért és azért, hogy hívó szövegetek meghallgatva bennünket hivedid fogadtál, mely tiszteletünkkel párosult önzetlen szeretetünkkel, mint legdrágább kincsünket ajánljuk föl neked zálogul, már itt az első találkozás alkalmával is, akkor te azt a maga teljes értékében fogadod el, mert a te nemes lelkedben is az a meggyőződés él, hogy akit a magyar ember egyszerű megeret, az igazán meg van szeretve.

Ebben a hitben tedd meg itt apáink földjén első lépésedet, adja az Isten, hogy ezt megbánni soha okod ne legyen s hogy beteljesedjenek rajtad az írás szavai: „Áldott légy te, ki jössz az úrnak növében!” Isten hozott!

A szép beszédet nyomon követte az éljenzés mire a püspök szólt meg s őszinte közvetlen hangon köszöntö meg a fogadtatást s jelentette ki, hogy az egyház hívó szavának őszinte örömmel tett eleget, egész készséggel jött hívei körébe, a kikkel szeretetben akar és fog élni.

Kitörő éljenzés közben szállt fel az előállt négyes fogatra a püspök halján a felügyelővel s úgy haladt tovább egész a parochiáig, melynek kapujánál Zsámbor Pál helyett. Lelkes, bent pedig Fábry János egyházgondnok fogadták ünnepélyesen.

A paplak udvara s ablakai ki voltak vilá-

előtte a legnagyobb fokban gyűlölteké tenni... És az ő éles szeme átlatott e sűrű szítán, és az ő nemes szíve tud bennünket szeretni, iparkodik jó atyánk lenni, bennünket boldogítani. Ebben én igazi királyi nagyságot látok a tisztelettel borulok le előtte. Erről asszonyom, irhatok én Önnek, ez nem politika. Nem is sok időt adok annak, hogy Ön is fogja e magasatos példát követni. Ön is fogja az én nemes, lovagias nemzetemet szeretni, s nem fogja azt félreismerni ama talmi-magyarok miatt, kiket a véletlen Önnek utjába vetett.

A nevezett egyházi beszédben a lelkes a bibliai talentumokról is szólott. Mélyen hatott rám. Mondta, hogy az Úr különböző testi- és lelki ajándékokkal áld meg bennünket s hogy ezen képességeket szorgalommal művelni, fejleszteni, gyarapítani szent kötelességünk. Hogy azokról valaha számolnunk kell. Hogy ezen szép és hasznos képességünkkel az Úr akarata szerint egymást segíteni és boldogítani tartozunk. Felemlítette azon komoly és szent kötelességeket melyeket e téren a szülők és idősebbek a gyermekekkel szemben teljesíteni tartoznak. Esembe jutott, hogy Ön, asszonyom, növeked-leánykám nál ezt oly kedvesen teszi, hogy éppen a fentieket neki szeretettel és behatósan magyarázta. Minő ragyogó szemekkel nézett a kicsi akkor Önre asszonyom! Megfigyeltem a templomban: Az Ön szájából jobban megértette a kicsi a kegyes, nemes szavakat, mint a tisztes öreg úr nyilvános szónoklatából. De rám nézett és intett, nekem csak annyit sügta:

„Az öreg néni!”

Meg kell vallanom, hogy kisá lustának bizonyult. Egy hete, hogy itt szórakozom, ödölök s még csak most jut eszembe, Önnek, — kit oly nagyon szeretek és tisztetek, — írni. Hiszi-e, hogy csak most jut eszembe? — Ugy-e nem? Járunk, kelünk, sétálunk és kocsikázunk, látogatásokat adunk és fogadunk. Eszük a sok jó fa-

latot, melyet a legtöbb esetben unokahagom főz. A vendégének és bácsik azt meg is szokták dicserni. Én is kontárkodom mindenféleképpen s telik az idő.”

Akarom hinni Asszonyom, hogy Önnek is kedvesen telik ideje; hogy mintaháztartását magas korának daczára, mint szokta, rendbeszedi s azután az örnagy úrral sétáltak tesz. Közbe a gonosz Pickel jártszik, himoz és varr. Néha az ablak előtt haladó ezred tisztjeinek köszöntését, — utána azoknak és családjaiknak tiszteletteljes látogatásait fogadja kitűnő egészséggel és vidám nyájasággal.

Isten Onnel, Asszonyom! Fogadja szívesen e sorokat, melyek Önnek kis leányom kedvcsókja mellett, jó rokonaimtól üdvözlötlet visznek. — Kedves sorainak örömmel néz elébe az Önt mély tisztelettel szerető

Cziframajor, 1895. aug. 25. Tollforgatója.

Szeretlek...

Szeretlek téged, miként szeretl
A galamb pelyhedző fiát,
S a nap hervótló hervadó virág
A regg üdítő harmatát.

Szeretlek, miként zongor méhecske
Az ébredő kikeletet,
Mint a dalos ajkú kis csalogány
Az illatos zöld ligetet.

Szívemre istenem a bazám után
Első helyt foglalja képed,
Nincs földnek s tengernek annyi kincse
A mi pótolhatna téged.

Szeretlek, s mert a szent szeretetre
Te általad tanítottam,
Azért tudlak oly forrón szeretni
En édes, drága, jó anyám.

Zala Margit.

gitva, a mit egyébként az utcában levő többi maganépületeken is láttunk. Magát a paplakot nagyszámú közönség lepte el, mely szívvel-éjjellel fogadta a megérkező püspököt és családját.

Egy tudjuk, hogy a fogadtatás közvetlensége s az abban nyilvánult szívéllyesség és őszinteség igen kellemesen lepte meg a püspököt. Hisszük és reméljük, hogy itt nemcsak új parochiát, hanem valóban új otthonot is fog találni.

A N. V. Múzeum gyarapodása.

A közművelődési intézetek állapota mindig leghevesebb hőmérője a helybeli és környéki társadalom műveltségi fokának, érzékének és a közügy iránti őszinten érdeklődésének is. Ilyen hőmérő (thermometer) a mi múzeumunk is, kivált pedig annak az ajándéktárgyakról vezetett vaslag Napló-könyve, mely megőrökíti azok neveit, a kik a Múzeumnak bármilyen csekélységet adtak és adnak időnként.

Érdekes statisztikai kimutatást lehetne abból a nagy könyvből összeállítani társadalmunk jellemrajzának megírásához. Kimutatható abból, kik és mily fokban érdeklődnek és járulnak nagyobb és kisebb mértékben emeléséhez azon szellemi épületek, mely fajunk — sőt mondhatjuk — államunk életrelvélőségének műveltségi szín-vonalát van hivatva okodtatolni; és melynek szent hivatása ébresztetni, ápolni a történelmi alap, tudni illik a multnak iránti érzéket, kegyeletet; terjeszteni e hazának megismerését és tanúságot tenni, hogy nemzetünk ön tudatosan igyekszik lépést tartani a művelt nemzetek haladásával.

E vaslag könyv még *földrajzilag* is tanulságosan kimutatja a határ kört: meddig terjed e nemes célú intézmény vonzó hatása. Sőt még *genealogico-statisztikai*, vagy magyarul szólva — családtani szempontból is érdekes és tanulságos észleletek feltüntetése is hálás anyagot nyújthatna a társadalmi viszonyok tanulmányozójának.

Es bizonyára mindezen említett kimutatásoknak részletes megírása nem csak egy darab műveltség-történelmi kép lenne, hanem alkalmat társulatunk jogosult méltatásának is előnyére szolgálna. Sajnos, — hogy én időm szűke miatt azt nem tehetem.

Epen a napokban az *Országos Múzeum- és könyvtár bizottság* felhívta társulatunkat, hogy Múzeumunk állapotját s rövid ismertetését közöljük. A felhívásnak viszonyainkhoz mérten a titkári hivatal eleget tett. A magunk érdekében pedig a társulat Igazgató választmányának tavaszi gyűlésében kelt határozata alapján a felhívások és gyűjtési iverk a nyomdában elkészülvén, az illető helyre elküldetnek azon kecsesgötő reménnyel, hogy szintén Múzeumunk föllendítését fogják emelni. A hátrálékok iránt az Igazgató választmány határozatai első fokozatban szintén teljesítve vannak, és táplál a remény, hogy *további eljárásra* szükség nem lesz.

Most pedig álljanak itt azon tisztelt Uraknak nevei, kik Múzeumunkat becses és részben igen értékes adományaikkal gyarapítani szíveskedtek:

1. *Baintner* Sándor ur egy ezüst, és két rézből való régi pénzzel;
2. *Ballon* József ur 70 katonai fő- és törzstisztnak autographiájából álló gyűjteményével;
3. *Darula* Arnold ur Decsi Sámuelnek 1796. évi magyar „Almanak”-jával;
4. *Fáy* ifj. Albert ur a Királylátogatás idejében tavaly készítettett banderialis m. dísz öltözetével és m. esztinájával;
5. *Kálnay* Nándor ur 1729—1739 és 1789. évbeli okmányokkal és Csesztve községnek általa írt Monographiájával;
6. *Özvegy Kék* Lászlóné úrnő I. Ferenc királynak 1818-ban Molnár József roznyói nyomdász részére pergamenre írt eredeti nyomdászati kiváltság levelével; két darab fa metszettel (ducz) és 1865-ben felállított b. gyarmati nyomda első hirdetőnyelével;
7. *Madách* Imre ur 38 kötetből álló gazdag munkákkal;
8. *Okolicsányi* Manó ur a M. Tud. Akadémia Értesítőjének 52. füzetével;
9. *Selmeczy* Sándor ur az 1849-iki hiv. Közlöny 52-ik számával;

10. *Skarabeusz asztaltársaság* „Kossuth Lajos alapítvány” című nyomtatvány egy példányával;

11. *Velics* László ur S. I. „Az egyházi Művészetekről” szóló műve füzetének három példányával.

A nemes cselekedet maga dícsőíti elkövetőjét, a társulat nevében pedig a lelkes adományozóknak mély köszönetet mond

Nagy Iván.

Levél Karlsbadból.

Augusztus 26.

Itteni orvosom, egy igen képzett fiatal magyar ember: dr. *Hofmeister* Richard, azt mondá ugyan, hogy a sok irás és olvasás nem igen egyez a kirával, s én ezt neki elhiszem, mert érzem is; mindazáltal bajos dolog egy hosszú élet megszokásait teljesen abban hagyni.

Eddigél átolvastam már vagy tíz könyvet és füzeteket, melyek Karlsbadot ismertetik, s tapasztalom, hogy amit mult levelemben magasztalólag írtam e fürdővárosról, azt vallja angol, francia, német s minden nemzetbeli fürdővendég, orvos és író egyaránt. Így csak imént jelent meg Zürichben az „Europäische Wanderbilder” 186—188. füzeteinek külön kiadásaként: „Karlsbad” cím alatt, 57 sikerült képpel, egy munka, melynek írója J. Hardmeyer pláne földi paradicsomnak nevezi e fürdőhelyet.

Az eléggé nem hangzatható tanulság pedig mindebből reánk, magyarokra nézve csupán egy s ez az: törekedjünk mi is oda, hogy hazánk nagy számú, jeles forrásokkal bővelkedő fürdői szintén fölemelkedjenek a gyógyulni és üdülni vágyó közönség meglegedésére s a fürdővidékek vagyonszerű tételére; mert e kettő együtt jár.

Ha el volt az érhető itt, kétségkívül elérhető másutt is, különösen nálunk, hol az illetékes közönség századrésze sem látogatja még a fürdőket.

Sétáim közben sokszor eszembe jut városunk néhány tiszteletreméltó alakja, kik egészségük megóvása végett, szabad idejükben, naponként pár óráig elszálgatnak kegyetlenül kövezett járdáinkon, vasutmenti vagy szőlők alatti poros, gödrös kocsi-utjainkon. No, itt lehetne dűskálnok a tizenegyet rendbeli erdős parthiákban, melyek összeszámlálva kilencvenhat kilométerre terjednek el, mindenfelé csendes emelkedéssel, pihenőkkel, kioskokkal, emlékoszlopok, messzelátók- és kápolnákkal, a fenyő-, tölgy-, bükk- és egyéb lombfaborított erdőségeiben.

E tours-ok egyes végpontja hatodfélszáz méter magasságra is fölemelkedik; de azért eltévedni nem lehet sehoh, mert mindenütt sűrűn találjuk az útmagyarázó felirásokat.

Am szerencsések, akik idejük nagy részét a természet eme zöld ligeteiben, útjain és kioskjaiban tölthetik; de hát én Karlsbadban is főleg a város intézményei megismerésére fektettem, a szoros kúrán kívül, a főszület, s mondhatom, hogy érdekes és tanulságos ez is.

Igy ellátogattam felekezeti külömbőség nélkül az Istenházaiba.

A katolikus templomok közül említést érdemel a *katedrális*, mely a fürdő hírneves főforrása: a *Sprudel* közelében, a város központján, lejtős hegyen emelkedik. Még a mult században, barok-stylen épült; kupolája és kettős tornya barátságosan intenek le a Tepl szűk, de annál becsesebb völgyére.

Nagy parádé volt e katedrálisban királyunk születése napján, aug. 18-án; a sok hivatalos egyén (itt mindannyi uniformisban, épolettel) s a tömérdek dísz egyenruhába öltözött katonatiszt, a tágas templomnak csaknem felét elfoglalta, ugylhoggy elegáns nők is, — köztük *Zichy Livia* grófnő, férje gr. *Zichy Nándor* oldala mellett, állani volt kénytelen.

Érdekes adat, hogy e solennis misén — a fürdővendégek sorából igen jeles zenész- és énekesekkel gyarapított khoruson éppen néhai tehetséges zenészerző hazánkia *Beliczay* egyik miseszerezmenyét adták elő, miként azt előzetesen az itteni egyik helyi lapból olvastam. Nagyszerű solo-betétet énekelt francia szövegű egy francia művész.

De mellőznöm kell a részleteket, s csak röviden még, hogy mise alatt az üdv-ívéseket az itteni polgárság által fentartott, mintegy kétszáz főből álló „knis. kön. priv. Schützen-corps” adta szabatosan.

Az ünnep előestéjén pedig Karlsbad magisztrátusa az egész várost, s ebben a Tepl-folyó 19 hidját, továbbá az erdős hegyek fent már jelzett kioskjait (stb.) mind igen gazdagon ki-világíttatta; különösen nagyszerű volt az a birodalmi kettős sas-czimer, melyet az egyik hegyoldalon, 20 méter óriási nagyságban, ezer és ezer mécs által megvilágítva varázsolt elének a rendező helyhatóság, mintha csak a levegőben függött volna a művészi precisióval „megrajzolt” kettős sas, felettebb határos háttérül szolgálván e ragyogó czimernek a zöld erdő.

Az évenként ilyen módon ismétlődni szokott ki-világítás Karlsbad környékéről több kilométer távolságból kocson és gyalog bevonna a vidék népségét is, úgy hogy estefelé az utcákon és téreken s főleg az úgynevezett alte és neue Wiesen ilyenkor alig lehet mozogni az óriási tömegek között, pedig a Sprudel-kolonnád is, hol ez este kettős zenekar mulattatta a közönséget, zsufolva volt, stb.

Ugyanez a király születése napján elmentem még az *ág. ev. templomba*, hol szerencsémre d.-e. 11 órakor tartottak az istentisztelet. S mondhatom, felettebb érdemes volt ide fáradni.

Szép helyen, a Tepl-völgy mélyében épült e külsőleg egyszerű, de belőlről 12 színes, festett magas ablak által*) hangulatteljesen megvilágított, igen tiszta templom, melynek padsoarait mindkét nemből hívó közönség, — mint értesültem, számos bajor, szász, porosz egyetemi tanár (stb) foglalta el.

Az énekeket, három részletben, de összesen is csak 8 strofát, orgonakisérettel húza-vona nélkül szép hanglejtéssel adták elő. Feltűnt továbbá, hogy az itteni „Ordnung des Gottesdienstes” megtartotta rövid fővonásokban a rom. kath. Ordo ministrandit; így a bevezető ének után a lelkész a Kyrie eleison-t intonálta, s a hívek rendesen felelték ró; majd következett a Gloria, azután a Salutatío, Collecte, Lectio és Doxologia, a Credo, Sanctus; ezután a főének és a predikáció.

Feller Camillonak hívják a karlsbadi evangélikus német lelkészt, egyike ő az Isten legjobb szolgáinak, kitűnő szónok, derék pap, — miként erről, a vele való érintkezés által később személyesen meggyőződtem. A hatást pedig, melyet sz. beszédével előidézett, legjobban jellemzi, hogy midőn bevezető szavát, az egész hallgatóság részéről önkénytelen felsóhajtás hullámozott végig a templomon, mintegy jelezve a tetszés ihletét.

Beszéde szövegét Pál apostolnak Timotheuszhoz intézett leveléből (II. 1. 2.) vette, mely szerint a nagy apostol, ámbár levele írása idején a felsőbbség őt fogságban tartotta, mégis szükséges és jónak látta így inteni kedves tanítványát:

„Intelek tehát, hogy minden dolgok előtt először is imádkozzál, könyörögj, kérj és adj halált minden emberért, a *királyokért* s minden előjáróért, hogy békés és csendes életet vezethessünk.”

Predikáció után következett az általános gyónás és absolutio; majd a közönséges egyházi ima, hála-adás, könyörgés; a Miatyánk, — ének és az áldásszózat, melyet a pap kereszt kézmozdulattal mondott hívei felé, kik aztán Amen énekeltek rá.

Az *anglikánusok* temploma, a leginkább angol fürdővendégek által lakott egyik hegytetőn, gothikus, festői (pittoreszk) alakjával szintén kedvesen hat a szemlélőre. No, itt már a nagyszakállu angol papot sehoggy sem bírtam megérteni; különben harmonikus volt ez egyházban is az ének és minden.

Es szóról-szóra ezt kell mondanom az izraeliták új zsinagógájáról is, mely a Parkstrassén tiszta mór-stylen épült, valamivel kisebb a b. gyarmatinál, de sokkal szebb; noha mindenki beismerheti, hogy ez sem csunya.

S ha még elmondom, hogy e fényes izr. templomban hatalmas orgonakisérettel mellett kitűnő férfi- és női énekkar működik; a kántornak pedig oly nagyszerű hangja van, hogy egy drezdai (keresztény) hallgató-kollegám azt mondá, miszerint az ő színházukban szívesen szerződötnék 20 ezer márká évi fizetéssel az ily énekest; végre ha jelzem, hogy a karlsbadi rabbi árvaagegyei származású szép magyar ember, dr. *Ziegler Ignác*, kit 7 év előtt

*) A négy középső ablak remek lívegfestészetű a négy apostol alakját tünteti fel.

egyenesen a bpesti rabbiképző semináriumból kilépve, hívtak meg papnak a karlsbadiak, ezzel röviden eleget mondtam.

Az oroszok régi imaháza helyett, 110 ezer forint költséggel mellett, most épült itt ugyan- csak magasban, jó közel az éghez az új orosz templom, mely már kész aranyos kupolájával élénken emlékeztet a moszkvai híres templomokra.

Iskola-tekintetben Karlsbad szintén gazdag és szerencsésnek mondható — Gimnáziumját a király 25 éves uralkodásának jubileuma (1873.) emlékére emeltette és ajándékozta az itteni Takarékpénztár a városnak, miként ez az isteni tisztelt helyiségűl is szolgáló Aulában márvány-tablára fel van jegyezve. Van azonkívül polg. I. és fiúiskola s több (palotaszertű) elemi iskola, ezek egyikeben a városi Múzeum; s valamennyiben kitűnően berendezett rajz-, iparoktatási és tornaterem.

A városi nagy söfőzdét, (hol t. i. a világ minden patikája részére a híres Sprudelsalzt s több efélet gyárilag főzik, továbbá a vízvezeték, vágóhid, gáz és elektromos világítás előállítás gyártelepeit, helyszűke miatt csak egyszerűen fölemlitem.

A fürdővendégek száma tegnap 39117 volt, 3797-tel több, mint a múlt év hasonló időszakában, pedig még naponként folyvást nagy számmal érkeznek új vendégek, s az idény csak szeptember 30-án végződik hivatalosan, a mely időn túl szabad lesz az új építkezés, a jövő évi — öntudatosan és bizton remélt még nagyobb vendég-látásra.

Szép összeg folyhat tehát be a pénztárba gyógydíj czimén, noha sok ezer ember reklamál a polgármesternél, kihez ez úgy tartozik, a kirott díjak leszállítása- vagy elengedéseért.

Mulattató, mit a polgármester néhány ily reklamáns magyar emberről, ki Gutsbierternek irta be magát a bejelentő ívre, nekünk elbeszélte, maga is jóízűen nevetvén hozzá. A dolog így történt:

A gyógydíj mérséklése végett nála jelentkező egyik magyarhoz azt a praktikus kérdést intézte a polgármester:

Wie viel Joch Felder haben Sie doch, lieber Herr; haben Sie etwa 500? (Mennyi hold földje van az urnak, van-e talán 500?)

Was 500! Fünftausend, az ebadta, **) aber die Weiber haben mich hinaufgeschickt! (Mit 500; van ötezer is, az ebadta! de hát az asszonyok küldtek fel!) És az ablakon keresztül mutatott a lent várakozó asszonyokra, kik azért akartak vagy 25 frtot megspórolni, hogy azon majd jól emulatlak a Karlsbadhoz közel eső Giesshüblben, hová kirándulandók voltak. Persze, a gyógydíjleengedésből nem lett semmi; hiszen Csehországban akinek 500 hold földje van is, jóformán nagybirtokos-számba megy; az ilyen már képes gazdasági gyárakat felállítani birtokán; az ötezer holdas latifundiumokkal pedig csak hercegek dicsekedhetnek.

De elég; ha ráérek (?) talán még otthon írok néhány jellemző dolgot e világfürdőről.

Reményi Károly.

A budalehotai tűzvész.

Budalehota községe földig égett. Ezer lélek maradt hajlék és kenyér nélkül, 116 épület hamvadt el, a nyomor leirhatatlan.

Segítség! Segítség!

Kiálták Budalehotán mindenfelé, de segítség nem érkezett, mert a családok messze vidéken izzadva keresi kenyerét, nem hallottak füleibe övéinek jajkiáltásai. Szorgalmasan dolgozik a távolban, hogy éhezze családjának télire annál több legyen, nem tudja, nem sejt, hogy a kassa nyele kezében immár koldusbottá változott.

*) A karlsbadi takarékpénztár az ötvenes évek végén alakult s nagy formára folyvást felettébb megdagadt; de tesz is ám igen sok jót a város érdekében. Egyik kiadódását is ő építette; s általában fő jótévedője a szép fürdőhelynek. Öszintén kívánom, hogy a b-gyarmati három pénztárat is felgyarapodjék és egy kulturális, mint közgazdasági szempontból Aldozhasson a város és a vármegyéért.

**) Ezt a nem nagyon esztétikus szót e derék polgármester is (Schaffner Lajos ur) magyarul mondotta; emmit tehát tanult az évenként itt megforduló 3-4 ezer magyar emberről. Különböző fürdőszerte meghívásnak bennünket, s minden nyilvános helyen tömördek magyar hírlapot járának.

A tűz f. évi augusztus 22-én d.-e. 11 órakor ütött ki, a csendőrök valamennyien szolgálatban voltak, a község előjárósága pedig mintegy 10,000 frtnyi maradványföld-váltásig hátralek erejéig messze künn az irtványokon fogatosították a végrehajtásokat, a munkabíró nép még az aratásból nem érkezett meg, a község néptelen volt, a nagy szárazság és vízhiány következtében a tűz gyorsan terjedt, akkor, a midőn már Divényből mintegy 30 emberrel Budalehotára felértünk, éppen a torony gyuladt ki s szórta magáról a még megmaradt szalmaszálak épületekre a szikrákat, de a tüzet itt mégis sikerült lokalizálni, úgy, hogy többé egy épület sem gyuladt ki.

A rémület borzasztó volt, az oltásra senki sem gondolt, csak szaladoztak ész nélkül; akár hány asszonyt lehetett látni egy tyúk, bárány, köpülő, meszelő vagy más értéktelen tárggyal kezében, menekültek a tűz elől, nem gondolván, hogy értékebb tárgyat is menthettek volna meg, az esztelenséget bőven ecseteli, hogy a tűzfeckendőt a tűz kiütése után — hogy meg ne égjen — kihúzták a tarlókra, ez csak akkor vételelt használatba, a midőn már a községben megjelentem.

Az épületek fából épültek, így természetes: földig égtek, a nép takarmányát s gabona-termését már mind behordotta, az aratásokon megkeresett szemes gabonaneműeket is hazafuvarozták s gondosan elhelyezték kamrájukban, szoval ezen időpont volt az, a mikor a tűz legjobban pusztíthatott s tönkre tehetett az amugy is szegény lakosságot.

Az épületek helyén pusztaság lett, 1000 lélek tanyázik a lomboktól megfosztott fák mellett, némi megmentett holmiskájuk egy rakásra rakva, búsan tekintenek a reménytelen jövőbe, a gazda fel-felkel helyéről, körüljárja épületeinek helyét, mintha új építési tervvel foglalkoznék, de lemondással, sóhajtova ül le ismét csonka kortefájának tövébe, könyes szemekkel búcsúzik azon reményről, hogy ő még valaha saját kis házikójában élvezhesse családi boldogságát, nincsen egy krajczárja sem, odaégett utolsó betevő falatja is, mihez fogjon tehát az ilyen szegény ember?

Az aratásból vasutnal hazaérkező lakosok velőt rázó sikoltás és jajgatások között vonulnak Budalehotára, többen elkeseredésükben a vonat alá akartak feküdni, egy szegény özvegy asszony felakasztotta magát, de idejében levágták.

Hivatalosan megállapították, hogy a megégett épületek száma 116, a kár 64,000 frt, ebből biztosítva volt három 1800 frt erejéig.

Ezer koldus nevében fordulok a könyörületes emberbarátokhoz segítségért.

Ezer koldus nevében kérek az igazi koldus öszinte szavával:

Adjatok — adjatok, a mit az Isten adott, az Úr megfizeti ezerszeresen.

Divény, 1895. augusztus 27.

Pósa István, körjegyző.

Lapszemle.

A „Nemzeti Ujság” azon cikkével foglalkozik a tur.-szentmártoni „Národné Noviny” (9. 8; VII. 22.), mely a nemzetiségi sajtó vétségeit a rendes bírósághoz óhajta utasíttatni. A N. N. azt jegyzi meg erre, hogy „ezzel aztán törvényesítve volna a nemzetiségek kivételes helyzete” s úgy véli, hogy a nemzetiségi sajtóügyeket azért óhajtaná a N. N. elvonni a nyilvános tárgyalásoktól, „hogy a sérelem annál könnyebben legyen eltusolható”.

Bánffy miniszterelnök nyilatkozatát a nemzetiségi kérdésben a két lapok terjedelmesen ismertették. A budapesti „Slovenské Noviny” (99. sz. VIII: 22.) kiemeli, hogy a miniszterelnök álláspontja teljesen megfelel a szabadelvű párt által inaugurált politikai iránynak, a melynek ő Felsége beleegyezésével minden szabadelvű kormány hódolt” s aztán így folytatja: „Tudjuk, hogy a szabadelvű politikát némelyek nem jó szemmel nézik, de ki törődik azzal. Tény az, hogy az ország a liberális politikának köszönheti, hogy Magyarországból imponáló, haladó állam lett és a liberális a párt nemzetiségi politikája, a melyet Bánffy báró miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatában felfrisított, nem csekély részben járult abhoz, hogy ma az állam egysége és erős”.

A Nár. Nov. azt írja, hogy alkalmilag visszatér a Bánffy báró nyilatkozataira s apróra szedi a nyilatkozatokban rejlő „igaztalanságokat”.

Losoncz hírek.

Losoncz, 1895. augusztus 28.

Villanyvilágításunk is lesz. Ez úgy lassan érlelődik, többféle okoknál fogva. Egyike az okoknak az, hogy a befolyásos, a döntő körök fértai közül sokan csak most vannak haza tőrbén a fürdőszéből. Addig pedig a nagy közönség mig ezeket az ügy élén nem látja, nehézkesen határozza el magát, hogy a részvénytársulás által előállítandó ügybe belemenjen, annál is inkább, mint hogy nálunk ugy a rég-, valamint a legközelebbi multban több egyesület ment semmire. Nemrég a Kármán-féle társulat halt a végelgyengülésbe, s azok is, akik új életre ébresztésre vállalkoztak, a családás binárába ejtettek. Most ez idő szerint a méhészeti egyesületek egyike vonaglik, s ez el is pusztul, hacsak az illetékes minisztérium ide át nem helyezi a méhészeti vándortanítók valamelyikét. A köztiésziasági ügyben pedig éppen becsapva érzi magát a t. publikum. Ily visszarasztó példák után nem csoda, ha közönségünk minden új vállalat iránt bizalmatlan. A villanyvilágítás 50 frtos részvények után van eszközlésbe véve. A legelső gázcsőnek a szobába vezetése 5 frtba, s minden láng órai világítása 2 krba kerülne. A téli estéken egy szoba kivilágítása tehát 10 krba jönne. Ez alapon könnyen kiszámítható, hogy a világítás nem lesz éppen olcsó.

S ha lesz e vállalkozásunkból valami; bár már lenne, hogy mire világíróvá vállandó „városi szállónk” a legközelebbi hetekben megnyíljon, az már a villanyvilágítás által is teljes nagyszerűségben tündöklene. Augusztus 1-ével lett volna a vállalkozó építész által átadandó; azonban némi változtatások válván időközben szűkeessé, az átadást azért kellett elnapoltatni. Az eszközlött változtatások sem lesznek képesek teljesen érvényre juttatni az óhajtott tökélyt. Hibák, hiányok utólag már is észlelhetők. Impozáns nagytérünk nagyszerűsége az alkalmazott új karzat által sokat vesztett; habár egy ily kis városnak most is megfellelő leendő egyszerűségében is remek festése dísz leendő épületeinkben. A földszinti kávéháznak pedig a kávészoba kellett volna jönni, hogy egyik oldala a Belpacuth Lajos-utcára, a másik a Kubinyi-terre esett volna. Hiba az is, hogy az étkezőszal-összekötött hangversenyek számára nem lesz alkalmas helyiség, hogy ilyenek tartására is a fötérmet kell majd használni. No, de a fényes bútorozás sok minden hiányt pótol; ezt pedig pazar módon eszközli Klamarik. A megjött bútorarabok már is erre hagynak következtetni. A szeptember közepén tartandó vásár-alkalomkor, a 15-én kitűzött zászlóavatási ünnepélyen s az okt. 2-án véghezmenendő „Felsőmagyarországi Közművelődési Egyesület”-nek gyűlésekor ki-ki meggyőződhetik.

A zászlóavatási előkészületek már is nagyban folynak. Ma egyhete hirta egybe a zászlóanya: Búsbak Ádámné a koszorúleányokat, hogy azokkal határozzon a toalett iránt. A vőfélyek külön tartják erre nézve öszjevetelüket, virágcsokrok és stb. végett.

Akkorára már mindenki megtér a nyaralókról. A tanárok már is láthatók. Közelről, távolról pedig sok vendég ígérkezett. Reménylünk, B.-Gyarmat is képviselve lesz, legalább ipar-egyletei. A nemes versenyre határozta el magokat kölcsönösen ily alkalomkor e megye városai, illetve ipar-egyesületei.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Gróf Degenfeld Lajos főispán, Láng Lajos és Pulszky Ágost nyugalmazott államtitkárok, Zelenka Pál, Sárkány Sámuel püspökök és Laskáry Gyula kerületi felügyelő, tegnap délután székvárosunkba érkeztek, hogy Báltik Frigyes püspökünk székvárosi ünnepélyt magas megjelenésükkel emeljék. — Schusztar Constantin váci megyés püspök szeptember 8-án Szécsénykén, az ujonnan épült templomot szenteli fel s ugyanakkor a hermális szentségét is ki fogja szolgáltatni. — Reményi Károly városbíró, kinek tollából a lapunk mai száma is közöl érdekes cikket Karlsbadból, aug. 30-án hazérkezett, s hivatalos működését még azznap megkezdte.

Br. Bánffy Dezső miniszterelnökünk szept. 28-án Besztercebányán volt, az erdési con-

gressuson, a hol igen fényes fogadtatásban részesült. Az egész város fel volt lobogozva és este kivilágítva.

Dr. Jankovich György közszeretletben álló kir. tanfelügyelőnk, szeretetre méltó neje Szomogyi Margit úrnő, egy egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg. A kereszttség szentségét s. hó 24-én, d.-n. főt. Hottovinszky Károly esperes-plebánus úr adta fel az újszülöttné, ki a kereszt-ségben Margit, Anna és Ilona nevet nyert. A jó szülők teljes életükön át leljék örömeiket gyermekükben.

A közigazgatási bizottság havi ülést a főispán elnökelete alatt kedden, szept. 3-án fogja tartani.

A F. M. K. E. titkári állása, mely dr. Kostenszky Géza halálával üresedett meg, Losonczon fog betölteni. Erre az állásra, mint értesülünk, **Lőrinczy György**, a „Gömör-Kis-Hont” című vidéki lap érdemes szerkesztője van kiszemelve. Lőrinczy, mint a pánszlavok réme, Gömörben eléggé ismert névvel bír, tetterős fiatal ember s remélhető, hogy az egyesületnek nagy szolgálatot fog tenni.

Alispánjelöltek Barsvármegyében. Barsvármegyében erős mozgalom indult meg az alispáni széknek a decemberi tisztújításkor leendő betöltésére. A jelöltek: Dombay Vimos jelenlegi alispán, dr. Ruffy Pál mostani főjegyző és hr. Ambrózy István.

Kinevezések. **Zaphiri István** kir. alügyész, a nyitrai kir. törvényszékhez bíróvá nevezetett ki. A keresk. ügyi miniszter **Borbély Kálmán** kir. memőkölt. B.-Gyarmatról, Turóc-Szent-Martonba helyezte át az ottani állami építészeti hivatal főnökeül. — **Pribil Sándor**, Pribil Antal b.-gyarmati törvényszéki közszeretletben részesülő orvos fia, a 16-ik honvédszázalaghoz b.-gyarmati zászlóaljához tisztbepolyoztatott ki. — **Katona János** segéd-telekkönyvvezető, a vámos-mikolai kir. járásbíróshoz telekkönyvvezetővé léptetett ki. — **Szkladányi József** szécsényi községi végrehajtó az újbányai kir. járásbíróshoz végrehajtóvá nevezetett ki.

Hymen-hírek. **Dr. Etter Dezső** b.-gyarmati kir. törvényszéki albiró, mint értesülünk, szept. hó 28-án vezeti oltárhoz szép aráját, Kruplanicz Aranka kisasszonyt, Kruplanicz Kálmán kir. tanácsos és esztergomvármegyei főispán kedves leányát. — **Algöver Lajos** vasúti mozdonyvezető aug. 27-én tartá esküvőjét Ráfael Szófia kisasszonnyal, özv. Kőnig Adolfné fogadott leányával.

Választás. Az ipolysági ovodához óvónőül Koles Ilka kisasszony választott meg.

Vác-egyházmegei hírek. Takács Mihály romhányi káplán Félégházára, Gerzsány János káplán pedig Verőczéről Romhányba helyeztettek át.

Jótékonyosság. Berczell Lipót b.-gyarmati lakos, aug. 25-én kedves leánya esküvője alkalmából, igen szép jelét tanúsítá nemesszívűségének. Ugyanis 40 keresztény és 40 izraelita szegény gyermeknek nagy ebédet adott és pedig a keresztény gyermekeknek a Thuróczy-féle-, az izraelitáknak pedig a Kohn-féle étkezőben.

Névváltoztatás. Kolin Izidor losonczyi illetőségű, ugyanottani lakos, vezetéknevét belügyministeri engedéllyel „Kemény”-re változtatta át.

A béke olajaja. Az „Esztergomi Közlöny”, mely Vaszary Kolos bibornok-herceggel békés intencziót követi, e cím alatt igen megízlelhető vezércikket szentel a klerus intranszignencia elemeihez, óva inti őket a békére, mert ki az, aki szembe mer szállani a király által szentesített törvényekkel? ki az, aki a magyar intelligenciája lenyűgözésével akar ebben a hazában kormányozni? **A sötét elvakultság emberei!** Fáradozzanak a papok lelkeszi hatáskörükben a kath. ösztartás létrehozására, fejleszteszék, — mint Sámassa érsek körlevelében írja, — a kihunyni készülő hitéletet, gondozzák hűveiknek erkölceit. hagyjanak fel a féktelen agitációval. Nem kell tartani — úgy mond — a kath. egyh. romlásától. A katholicus egyház örök és azok is hű fia, akik nem a néppárti tanokban látják egyházuk adottságát. — Nem ajánlhatunk eléggé ezen czikk rövid ismeretese után a t. klerus figyelmébe dr. Ingossy Bertalan székesegyházi hit-szónok és a szatmári tanítóképző egyik kitűnő tanárának: „Földadatunk a polgári házassá-

sággal szemben” czimű 275 oldalra terjedő munkáját, mely az állam és az egyház közti békét oly melegen ajánlja a klerusnak, meggyőző, tudományos és történeti érvekkel bizonyítva, hogy nem lesz semmi a pap sem a vallás, sem az erkölcsiség ellen, ha engedelmeskedik az új törvénynek!

Nagy tűz volt Budalehotán, mely a község harmadnegyed részét pusztította el. A tűznek keletkezését libasütésnek tulajdonítják. Ugyanis egy suhanec libát lopott s azt sütni kezdte, a libacsénye illata kellemesen hatotta meg egy arra járó községi lakos orrát, aki aztán a libasütés színhelyéhez vezetete útját. Mikor a tolvaj suhanec ezt észrevette, kiragadta a parázsból a libát és egy kazalba rejtette. A libán azonban parázsok is voltak, a melyektől a kazal tüzet fogott. Az égő kazal tüzes pernyéit a szél szétthordta a községben s az egész falu lángba borult. A lakosság közt nagy a nyomor, mert mindene odaveszett. — **Kis-Maros** községet is aug. 27-én nagy veszély fenyegette: éjszakának idején tűz ütött ki ott is, a mely két hazat elhamvasztott s mint írják, csak Zubovics Fedor kapitány, Walecz és Wilesek tanítók buzgalmanak köszönhető, hogy a tűz tovább nem harapózott. Zubovics gátolta meg, hogy egy szomszédos ház, melynek teteje lobbott vetett, — le nem égett. A kis-marosiak meleg hangú köszönetlevelet intéztek Zubovicsnak a Migazzi kastélyba.

A német nyelv. A b.-gyarmati községi iskolásköz aug. 26-án Horváth Danó elnökelete alatt ülést tartott, mely alkalommal a folyó ügyek elintézése után fontos határozatot hozott, ugyanis a polgári iskola első és második osztályában **beszüntette a német nyelv tanítását.** A német nyelv beszüntetése mellett főleg Vannay Ignác kir. tanácsos tartott érdekes és indokolt beszédet, felhozván azt is, hogy a paritás elvénél fogva mért nem tanítják Lajthán túl is a magyar nyelvet. De indokolta tette a beszüntetést az is, mert a tanulóknak ugy is a magyar és latinnyelv alakzatainak elemi nehézségeivel kell megküzdenniük, úgy hogy a németnyelvi harmadik alakzat már valóban terhes a szegény tanulóknak nézve, főleg ha figyelembe vesszük, hogy a polgári iskolák tananyaga felette sok. A németnyelv beszüntetése mellett Sztranyavszky Géza kir. körjegyző is határozatosan szólalt fel. Azt hisszük, hogy Wlassits vallás- és közoktatási miniszterünk nem fog megapprehendálni ezért a b.-gyarmati iskolaszékre. Egy konkrét eset alkalmából feliratot intéz az iskolaszék a vallás- és közokt. miniszterhez, hogy azok a leánytanítványok nézve, akik a polgári leányiskolák 4-ik osztályából az állami tanítónképzőbe kívánnak bejutni, — a felvételi vizsga eltöröltessék, vagy legalább azon tantárgyakból kívánják az írásbeli és szóbeli felvételi vizsgákat, amely tantárgyakat az illetők tanulták. mert nagyon vizsás helyzet az, hogy míg a fiaktól felvételi vizsgákat nem kívánnak, addig a leánytanítványokat mindenféle vizsgákkal agyonkínóznak s a szülőknek tetemes költségeket okoznak. Mért ne lehetne ebben is egyöntetűség? A leirat egyébként közlöttni fog pártolás és hasonlókat végett az összes hazai polgári leányiskolákkal.

A losonczyi villamvilágítás létrehozatala érdekében részvénytársaság van alakulóban, mely e célból 100,000 frt részvénytőkét kíván biztosítani, 50 frtos részvényekkel. Az alapító bizottság már eddig 40 ezer frtot jegyzett.

Az aszód—balassa-gyarmati vasút földmunkáinál, a mint halljuk, Pollacek Mihály főmérnök építési vállalkozó vezetése mellett gyorsan haladnak előre, úgy, hogy e vasút megnyitása a jövő év derekán okvetlenül várható. A vonal a magyar-államvasutak budapest—hatvani fővonalát az ipolyvágyi vasutallal köti majd össze és körülbelül 120 kilométer hosszú lesz.

Anyakönyvi kerületek. A belügymin. már az összes vármegyei és városi trvhatóságokat beosztotta anyakönyvi kerületekre. I. A vármegyei trvhatóságok a következőképen vannak anyakönyvi kerületekre beosztva: Abauj-Torna 67, Alsó-Fehér 83, Arad 103 Árva 36, Bács-Bodrog 124, Baranya 105, Bars 77, Békés 28, Bereg 50, Beszterce-Naszód 45, Bihar 217, Borsod 94, Brassó 24, Csanád 28, Csik 45, Csongrád 16, Esztergom 32, Fejér 80, Fogaras 34, Gömör és Kishont 81, Győr 33, Hajdú 19, Háromszék 55, Heves 88, Hont 51, Hunyad 111, Jász-Nagy-Kun-Szolnok 51, Kis-Küküllő 52, Kolozs 76, Komárom 67, Krasó-Szörény 148, Liptó 37, Marmaros 85,

Maros-Torda 65, Mosony 43, Nagy-Küküllő 88, Nógrád 84, Nyitra 130, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun 187, Pozsony 114, Sáros 63, Somogy 113, Sopron 87, Szabolcs 84, Szatmár 117, Szeben 77, Szepes 76, Szilágy 78, Szolnok-Doboka 89, Temes 145, Tolna 91, Torda-Aranyos 51, Torontál 185, Trencsén 85, Turóc 18, Udvarhely 66, Ugocsa 27, Ung 43, Vas 107, Veszprém 76, Zala 121, Zemplén 120, Zólyom 42 kerületre. — A vármegyei törvényhatóságok anyakönyvi kerületeinek összes száma 4911. II. A városi törvényhatóságok a következőképen vannak anyakönyvi kerületekre beosztva: Budapest székesfőváros 3, Arad sz. kir. város 2, Baja th. város 1, Debreczen sz. kir. város 1, Győr sz. kir. város 1, Hódmezővásárhely th. város 1, Kassa sz. k. város 1, Kecskemét th. város 1, Kolozsvár sz. k. város 1, Komárom sz. k. város 1, Maros-Vásárhely sz. k. város 1, Nagyvárad th. város 1, Pancsova th. város 1, Pécs sz. k. város 2, Pozsony sz. k. város 1, Selmec és Bélabánya sz. k. város 4, Sopron sz. k. város 1, Szabadka sz. k. város 2, Szatmár-Németi sz. k. város 2, Székes-Fejérvár sz. k. város 1, Temesvár sz. k. város 1, Újvidék sz. k. város 1, Versecz th. város 1, Zombor sz. k. város 1, Steged sz. k. város 3 kerületre. — A városi törvényhatóságok anyakönyvi kerületeinek összes száma 36. — III. Fiume: egy anyakönyvi kerület. Az anyakönyvi kerületek összes száma 4948.

A Komjáthy Jenőnek emelendő síremlék költségeinek fedezéséhez a szerkesztőségünkönél levő aláírási iven folytatolag adakoztak: nmltg. Szontagh Pál, v. b. t. t., főrendiházi tag 5 frtot, Balás Barna, Jeszenszky Sándor, dr. Bogdán Mihály, Kondor József Ipolykeszi 1—1 frtot, Csellágh Gyula, Strausz Miksa, Ivánka Ödön 50—50 krt, Eddigi gyűjtésünk 85 frt.

Prímiceiza. Baross János vác-egyházmegei pap, tápió-györgyei káplán, Nagy-Boldogasszony napján mondta első miséjét Nógrádon. Manuduktora és az ünnepi szónok, Uwira Rudolf nógrádi plebánus volt, a ceremonárius tisztét Kammerer Ferencz verőcezi esperes-plebánus töltötte be. Az ünnepi mise után áldását adta paptársaira, szüleire és a messze falukból oda-sereglett hívekre. A templomi ünnepségek után fényes ebéd következett, melyen a kerületi papságon kívül, a környék intelligenciája vett részt. Délután az új misés szülő-falujában D.-Jenőn tartotta a litániát és osztotta első áldását, mely alkalommal a hívők a templomot virágokkal és zöld galyakkal díszítették fel és új díszes gyertyantartókat csináltattak, emlékül a templom számára. másolata.

A szerkesztő üzenete.

A „Jeruzsálemi út” című társaságunké négy befejező részét — térszűke miatt — lapunk jövő száma fogja hozni.

Placzi gabonaárak

1895. augusztus 26.

Buza	5-60	5-50	Kukoricza	7-50	7-—
Rozs	4-90	4-80	Lencse	—	6-20
Árpa	5-80	5-50	Bab	—	6-50
Zab	5-25	5-20			

Felelős szerkesztő: Vannay Ignác.

Birtokeladás.

Losoncz r. t. város határában, a város-tól alig 10 percznyi távolságra egy tejgazdaságra kiválóan alkalmas, mintegy 60 hold elsőrendű szántóföld- és rétből álló

kisebb birtok eladó.

A szilárdan épült uri lakházon kívül, van eselédház, mintegy 30 marhára való istálló, pajta és két holdnyi gyümölcsös kert.

A birtok megvételéhez 8000 frt készpénz kívántatik.

Czim: Kirner József, Losoncz.
217 1-1

Hirdetmény.

A csődválasztmány határozatának következtében alírótt tömeggondnok közhírré teszi, hogy a vagyonbukott Feldmann Károly ipolysági kereskedő csődtömegéhez tartozó összes ingóságok, a melyek a csődleltárban 1—78. 94—381. t. sz. alatt összeírva, a leg-többet ígérő ajánlattevőnek eladatnak; az eladandó ingóságok, faüzlethez tartozó árucikkek és butorokból állanak, melyek értéke a leltárban 13339 forintban van megállapítva.

A venni szándékozók felhivatnak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat, melyhez a becsérték 10%-ja készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban melléklendő, f. évi szept. hó 15-ik napjának délelőtti 11 óráig a tömeggondnok Folkusházy Sándor kezéhez nyújtsák be.

A csődválasztmány szeptember hó 15-ik napján délelőtti 11 órakor fogja a zárt ajánlatokat felbontani és határozand a fölött, hogy mely ajánlatot fogadja el.

Fentartván magának, hogy esetleg az ajánlattevők körében szóbeli utóajánlatokat, vagyis árverést tarthasson és elfogadjon.

Azon vevő, kinek ajánlata elfogadtatik, tartozik a vételért 30 nap alatt az elfogadástól számítva kifizetni, mely kifizetés után a megvett ingóságok tulajdonába mennek át és neki átadatnak.

A 10%-től összeg, melyet az ajánlattevő befizet, bánatpénzül tekintetik, a melyet az ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, a tömeg javára elveszt, ha a feltételeknek pontosan eleget nem tesz.

Kelt Ipolyságon, 1895. évi augusztus hó 29-én.

216 1—1

Folkusházy Sándor. tömeggondnok.

Ajánlati hirdetmény.

Hercz Adolf ipolysági lakos csődválaszt-mánya elhatározta, hogy a csődtömeghez tartozó, leltárilag 4149 forint 79 korrá becsült üveg, cipő, porcellán, nörinbergi áruk és szobabutorok ajánlati verseny útján együttesen eladassanak; felhívom ennél fogva a venni szándékozókat, hogy zárt ajánlataikat 430 forint bánatpénzzel ellátva f. 1895. évi szept. 10. napjának d. e. 10 óráig alulírt tömeggondnoknak Ipolyságon adják át, vagy posta útján küldjék el.

A benyújtott ajánlatok esetleg nyílt ajánlati verseny felett a csődválasztmány 1895. év szeptember 10-én d. e. 11 órakor fog határozni.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlatát a csődválasztmány elfogadja, tartozik a vételért bánatpénzének elvesztése terhe mellett f. 1895. évi szeptember 18-ig lefizetni, a vételárnak teljes lefizetése után vevő a megvett tárgyakat, melyek addig is, a tömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők — azonnal birtokba veszi, a többieknek bánatpénzük visszaadatik.

Ipolyságon, 1895. év augusztus 29-én.

Gyura Adolf, tömeggondnok.

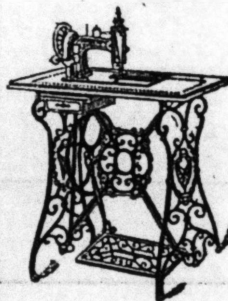
213 1—1

Tiszta búza eladó!
Balás Antal országos képviselő
nógrád-sipeki gazdaságában 200 min.
82 kilogrammos vetni való tiszta búza
eladó.

Pecsök, gazd. intéző.

215 1—3

Őszi s téli idényre

gyermek-öltönyök 3 ftrtól feljebb
" felöltők 5 "
Női gallérok 2 ftr 50 krtól felj.
" kabátok 5 " — "
a legnagyobb választékban s feltűnő
olcsó áron kaphatók, valamint

„Adria“ Singer-rendszerű

varógépek, melyek nemcsak szoba-disznek, hanem úgy családi, mint ipari használatra, a legjobban ajánlhatók, s azok 40 ftrtól feljebb, vásárolhatók jótállás mellett

Gansel Sándor,

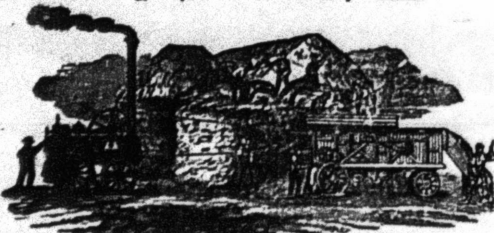
női s gyermek-confectió s kézimunka-üzletében
B-Gyarmaton
főutca, a Balassa-szálloda mellett.

215 1—3

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 62. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsapó-gép-készletek 2½, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-csöplőgépek, tisztító-roboták, komolyok, kaszáló- és szarógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA“ legjobb sorvetőgépek, szeszkeverők, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyfolyos acél-ekék 2 és 3 vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadásra ingyen és bérmenten küldetnek.

Községi és körjegyzői nyomtatványok
gazdagon felszerelt raktára

Körjegyző urak és községi előljáróságok figyelmébe.
A részvénytársaság kiadásában megjelenő összes hivatalos és magánnyomtatványok, nemkülönbön a most elkészült

nyomtatványok
rendőri
utadő- és mező-
rendőri

SERTÉSVÉSZ-KIMUTATÁSOK

DARVAI ÁRMEN

könyv- és papírkészítésben

rendelendők meg, ahol a társaság nyomtatványraktárát tartja
Pontos és gyors expedíciót nevezett cég jó hírneve kezkesedik

Községi és körjegyzői nyomtatványok
gazdagon felszerelt raktára

Bevásárlás részletfizetésre is
eszközölhető!

SCHÖNFELD MIKSA,

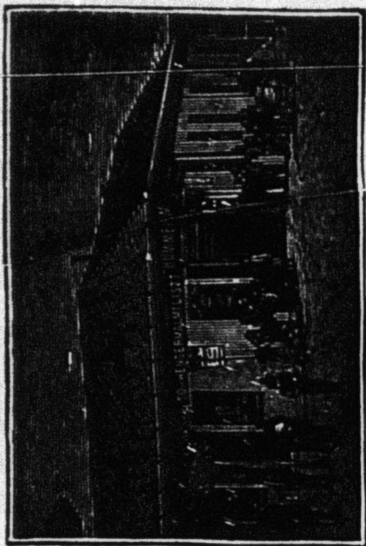
kárp., aszt. és esztalgályos bútorraktára B-Gyarmat,
a KOSSUTH-utczában.

Ajánlja dúsan felszerelt, jutányos árú rak-tárát szilárd anyagból készített, modern izlésű, különféle fa- és kárpitos bútorokban úgy egyen-ként, mint szalonok, szobák, vendéglők és egyleti helyiségek teljes berendezésére nézve. Dús választék olajnyomatú és üvegre festett, kitűnő kivitelű, tetszetős fal-, táj- és egyéb ábrázatú képekben, fa- és aranyozott keretű tükrökben.

Gyermekkoscsik, nemkülönbön mindennemű és méretű koporsók nagyválasztékú raktára.

Vidéki megrendelések pontosan és lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Egy jó házban való ruha szatizs tanonczal azonnal felvettetik.
52—15 131.

HUMMER MIHÁLY

fűszer- és csemege-árkereskedésében
B.-GYARMAT, Kossuth-tér.

Kaphatók:

UJDONSÁG!

Klaksbrunn-féle ezüst-fehérműfénnyel. 1 csomag használati utasítással 20 kr.

Klaksbrunn ezüst-fehérműfénnyel felvilágítja az összes eddig felfaltatott fehérműfénnyel. Az ország összes mosó és tisztító intézete, kizárólag ezen ezüst-fehérműfénnyel használják legkiválóbb ingálerek és kézőlők, függönyök stb. mivel ezzel a fényesítés igen egyszerű és oly tükörfényű ad a fehérneműnek, mely fény más fényesítővel elérni teljesen lehetetlen.

Itt kapható ezenkívül Klaksbrunn-féle mosópor is, mely a ruhára semmi tekintetben sem ártalmas. 1 csomag használati utasítással ellátva csak 12 kr.

Ezen mosóporral sok időt, szappant és munkát lehet megtakarítani. 90 12-12

Továbbá: valódi szegedi szappan, kilója 32 kr. Kötő Hoffmann-féle rizakeményítő kilója 44 kr. Kötő fűmmei rizakeményítő kilója 36 kr. Kötő Crystal buzakeményítő kilója 28 kr. Kötő kárpátai vajás turó és különféle sajtok. Kötő fehér asztali bor literje 44 kr. Pecsetelt üvegbe (üveg 10 kr.) Kötő sziller asztali bor literje 32 kr. Pecsetelt üvegbe (üveg 10 kr.) Pecsetelt, spanyol és tokaji aszu gyögyborok, fehér és piros peccsenyeborok, tojás és tokaji gyögyocognakok, likőrök stb. jutányos áron és pontos kiszolgálattal mellett. Korona- és dupla márciusi sör üvege 22 kr.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár- részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gőz- és járgány cséplőkészületek, számos első díjjal kitüntetett Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék, mélyítő és egyetemes aczélekék.

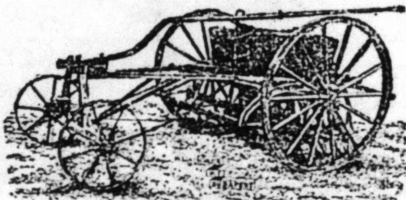
Eredeti Schlick és Vidats-féle egyvasú ekék, talajmívelő eszközök valamint Schlick-féle szab.

HALADÁS sorbavető-gépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrő-malmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévektől és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállítható mezei vasutak stb. — Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

GYÁR és IRODÁK:
VI. ker. külső váczl-út 29-35.
VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
Podmaniczky-utca 14.

208 1-1
Árverési hirdetés. 1895. évi 18389. polgári számú végzésével Lővessy György budapesti, illetve Tersztyánszky István szécsényi ügyvéd által képviselt báró Nyáry Jenő felperes részére Figdor Dezsőné assz. Meray Ilona és férje Figdor Dezső alperesek ellen 1550 forint tőkekövetelés és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtási jegyzőkönyvének 1-5. 7-39. 41-52. 54-57. 64. 66. 75-79. 81. és 82. tételei alatt foglaltaknak a szécsényi kir. járásbíróság 1895. évi 2781. számú végzésével az árverés elrendelvényén, annak báró Nyáry Jenő 1550 forint tőkekövetelése, ennek 1895. évi április hó 1. napjától járó 6% kamattal 72 forint 50 kban megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig, továbbá dr. Kemény Simon bpesti ügyvéd által képviselt Reich és Lázár czég 3500 forint tőkekövetelése és járulékai, Tersztyánszky István ügyvéd által képviselt Bayer Sándor 877 forint 50 k tőkekövetelése és jár. dr. Klein Rezső bpesti ügyvéd által képviselt Teofil eperjesi ügyvéd által képviselt Simon bpesti ügyvéd által képviselt Reich és Lázár czég 3500 forint tőkekövetelése és jár. dr. Beck Soma ügyvéd által képviselt Fleischl Samu 982 forint tőkekövetelése és jár. dr. Rosenbergsz Teofil eperjesi ügyvéd által képviselt Emil és fia czég 800 forint tőkekövetelése és jár. dr. Hajas József püspök-ladányi ügyvéd által képviselt Püspök-ladányi takarékpénztár 1907 forint tőkekövetelése és jár. erejéig és dr. Beck Soma ügyvéd által képviselt Fleischl Samu 982 forint tőkekövetelése és jár. erejéig, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Piliy közegben leendő megátartására határozott az 1895. évi szeptember hó 4-ik napjának d-e. 9 órája határozott időtől tüzet ki, a mikor a bíróság lefoglalt azobabutorok, fegyverek, képek, ágyneműk, tükrök, tehenek, lovak, lőszerszármak, egy sorvetőgép, kocsik, egy hintó, két szénagyújtó, egy szecakavágó, egy tizedes mérleg, egy triór, és egyéb ingóságok a legtöbbet igerőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni. — Felhívomk emelleglva mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeléseit megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiútdótnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — A törvényes határidő ezen hirdetésnek a bíróság táblájára történt kifüggesztést követő napról számítottatik.
Donánszky Béla, bír. végrehajtó.

Műfogak!

MŰFOGAK.

Kényelmesen berendezett műtermemben egyes és egész fogsorok, a foggyökerek eltávolítása nélkül, első fogak pedig aranyfoglalatallal kezesség mellett a szájba úgy tétetnek be, hogy a felismerés lehetetlen. — Fogak és foggyökerek a legnagyobb figyelemmel, óvatossággal és fájdalom nélkül huzatnak ki.

Hölgyeknek külön műterem, befárat a kapun.

Molnár János, fodrász és műfogász Balassa-Gyarmaton.

Egy jó házból származó ifjú ugyanott tanonecznak felvétetlik.

Rétay és Benedek Budapest.

Kitüntette orsz. kiállításon 1885. Budapest.

Rétay és Benedek

előbb KRISZTA és Társa

Egyházi felszerelések műszeruhák, és zászlók gyára.

Budapest, IV., Lipót-utca 21. sz.

Ajánlja a t. cz. társulatok, testületek, egyletek a köröknek külön zászlókészítési osztályokat, mely saját műhimzű intézettel és műhelyekkel van egybekapcsolva, melyekben arany vagy ezüsttel művésziesen himzett vagy festett egyházi, iskolai, kath. legényegyleti, ifjusági, ipartestületi dalegyleti, tiszoltó, bányász, hadastyán, lővész, temetkezési stb. zászlók és lobogók az egyszerűtől kezdve a legdiszesebb kivitelben készülnek.

Rajzokat, mintákat és részletes költségelőirányzatokat készséggel küldünk. 149 4-4

Egyházi ruhák és felszerelésekről külön árjegyzékkel szolgálunk.

Rétay és Benedek Budapest.

373. szhoz. 1895.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbíróségnek 1895. évi 18389. polgári számú végzésével Lővessy György budapesti, illetve Tersztyánszky István szécsényi ügyvéd által képviselt báró Nyáry Jenő felperes részére Figdor Dezsőné assz. Meray Ilona és férje Figdor Dezső alperesek ellen 1550 forint tőkekövetelés és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtási jegyzőkönyvének 1-5. 7-39. 41-52. 54-57. 64. 66. 75-79. 81. és 82. tételei alatt foglaltaknak a szécsényi kir. járásbíróság 1895. évi 2781. számú végzésével az árverés elrendelvényén, annak báró Nyáry Jenő 1550 forint tőkekövetelése, ennek 1895. évi április hó 1. napjától járó 6% kamattal 72 forint 50 kban megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig, továbbá dr. Kemény Simon bpesti ügyvéd által képviselt Reich és Lázár czég 3500 forint tőkekövetelése és járulékai, Tersztyánszky István ügyvéd által képviselt Bayer Sándor 877 forint 50 k tőkekövetelése és jár. dr. Klein Rezső bpesti ügyvéd által képviselt Teofil eperjesi ügyvéd által képviselt Simon bpesti ügyvéd által képviselt Reich és Lázár czég 3500 forint tőkekövetelése és jár. dr. Beck Soma ügyvéd által képviselt Fleischl Samu 982 forint tőkekövetelése és jár. dr. Rosenbergsz Teofil eperjesi ügyvéd által képviselt Emil és fia czég 800 forint tőkekövetelése és jár. dr. Hajas József püspök-ladányi ügyvéd által képviselt Püspök-ladányi takarékpénztár 1907 forint tőkekövetelése és jár. erejéig és dr. Beck Soma ügyvéd által képviselt Fleischl Samu 982 forint tőkekövetelése és jár. erejéig, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Piliy közegben leendő megátartására határozott az 1895. évi szeptember hó 4-ik napjának d-e. 9 órája határozott időtől tüzet ki, a mikor a bíróság lefoglalt azobabutorok, fegyverek, képek, ágyneműk, tükrök, tehenek, lovak, lőszerszármak, egy sorvetőgép, kocsik, egy hintó, két szénagyújtó, egy szecakavágó, egy tizedes mérleg, egy triór, és egyéb ingóságok a legtöbbet igerőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni. — Felhívomk emelleglva mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeléseit megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiútdótnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — A törvényes határidő ezen hirdetésnek a bíróság táblájára történt kifüggesztést követő napról számítottatik.
Kelt Szécsényben, 1895. évi augusztus hó 22-én.

A túlhaladt nyári idény miatt

raktáron levő, összes nyári cikkeket beszerzési áron alul is elárulom u. m.:

Valódi cosmanosi mosó krettonok, toilok, atl. cöperék, batisztok és atl. satinok, továbbá nyári szőr- és francia voil de laine-kelméket hamulatos öleső áron. Ezenkívül ajánlom dűsán felszerelt raktáramat:

valódi rumburgi, creas-, len- és pamutvásznakat; valódi Benedikt Schroll-féle chiffonokat; valódi czérna kanavaszokat; valódi szépesi damasztokat és asztalterítőket, pique és atlasz barchetteket, ágyszerítőket, paplanokat, butorkelméket, szőnyegeket, csipke- és chenille-függönyöket, férfi-, posztó- és gyapjuszöveteket, női- és férfi fehérneműket, nap- és esernyőket, bőrdíjakat, rövidárúkat és diszcsikkeket, valódi pottendorfi- és Hausschild-féle kötő-pamutokat és mind ezen szakmába vágó cikkeket. — Temetkezési cikkekből: Érczokorsók, szemfódelek, sírkoszorúk, gyász-ruhakelmék és fátolok, nagy választékban és a legutányosabb árak mellett.

Himmler Mór,

B.-Gyarmaton, fő-utca. (Berkó József úr üzlete mellett.)

201. 3—3.

Haszonbérbe adatik!

Alulírott közbirtokossági felügyelő által közbirre tételik, hogy Pető, a petői közbirtokosság tulajdonát képező ugynevezett Rongyos csárda-épület, a hozzá tartozó rét- és földdel az 1896. évi január hó 1-ső napjától három egymásután következő évekre haszonbérbe adatik.

A fenti fekvésekre a nyilvános árveres az 1895. évi szeptember hó 25-én fog megtartatni Petőn a bíró hazánál. Bővebb felvilágosítással szolgát alulírott közbirtokossági felügyelő.

Pető, 1895. aug. 19.

Ifj. Sárközy István,
közbirtokossági felügyelő.

205. 2—3.

Csak rövid ideig lesz látható B.-Gyarmaton, a szerb-utczában, a Zrinyi-sőresar-nok átellenében

Scheer m u z e u m a.

Rendkívüli nagy kiállítás
mechanikai, történelmi életnagyságu viasz-alakokban, a leghíresebb mesterektől.

U j d o n s á g!

Éppen most érkezett meg Angolországból!

210 1—1

I. szakasz.
Kossuth Lajos a halottas ágyon és temetése Budapesten.

II. szakasz.
XIII. leó pápa az arany trónszéken áldást osztva. (Mechanikai mű Jung műterméből Londonban.)
Judith Holofernes fejével, mechanikai mű.
Ot amorett, mechanikai mű Kaubach után mintázva Zeiler tanártól.

Rudolf trónörökös, szül. Luxemburgban 1859. augusztus 1. megölt 1881. május 10. Stefánia főhercegnővel, II. Leopold belga király leányával, meghalt 1899. január 31. Mayerlingben Baden közelében.

Egy mechanikai móddarab, az anyai szeretet.
Egy páduai leány a szegény-orzlopban, a spanyol inquisitionból.

Miser Lola az ezüst golyón balanzírozva.

A muzeum reggel 9 órától este 10 óráig van nyitva.

Bélepti díj nappal, valamint este fényes kivilágításnál személyenként 15 kr. Minden látogató egy ajándékot kap.

Mint hogy ezen tanulságos s tudományos kiállítás a legújabbat és megtekintésre méltót nyújt és nagy utazásom alatt bel- és külföldön a legnagyobb meglepődésben részesültem, reményem, hogy a n. e. közönséget itt is kielégíthetem.

A n. e. közönség b. látogatását kérve, maradok tisztelettel

Scheer Károly, muzeum-tulajdonos.

Koch tanár a mellbetegség elleni gyógyszer feltalálója.

Kossuth Lajos a legújabb fölvetél szerint.

Legújabbban itt először látható a megboldogult német császár ö felesége III. Frigyesen Brachman tanár által eszközölt gégefő kivágásának operációja, (tracheotomia.)

III. szakasz.

Eredeti történelmi kiállítás bel- és külföldi ragadozó állatok, kanyolók, bogarak gyűjteményéből.

IV. szakasz.

Stereoszkopia-terem a legújabb látványokkal, operák, operettek, balettak, párisi színesznok, tájképek és életképekkel.

Eredeti nagyságu mechanikus viaszalakokban látható I. Ferencz József ö felesége, Erzsébet magyar királyné ö felesége, Stefánia öz. trónörökös, I. Vilmos német császár ö felesége, Bismarck hg., Lajos, bajor király, VIII. Leó pápa, Liszt Ferencz. Egy a csatatéren elesett francia tiszt baldoklása.

Jó kályha a házban fődolog!

Alulírott Balassa-Gyarmaton letelepedvén, itt a régi posta-utczában, Radványi házában a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő

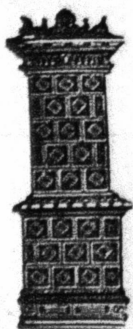
CSERÉP-KÁLYHA-MŰHELYT

rendeztem be; minél fogva képes vagyok bármily izlésű kályhákat és kandallókat a legkiválóbb színek- és alakokban, avagy bármily más e szakba vágó cikket pontosan, gyorsan és jutányosan elkészíteni.

Takarékülthely-burkolatok fehér, szürke és kék színben a legolcsóbb áron kaphatók. Ávult kályhák átrakását és javítását szintén jutányosan elvállalom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

B.-Gyarmat, régi posta-utca 26. sz.

Pencs Ferencz, kályhámester.

178. 6—12

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

magyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és ártalmatlan ismeretes lázi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: éhvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, teljesség, savanyú, felbőgés, hasmenés, gyomorfájás, teljesítés, nyálkahivásztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs székűlő.

Hathatós gyógyszernek bizonyult feltalásánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorműterhelésnél étellekkel és italokkal, gillizták, májbajok és hőmorrhoidálnál.

Enlített bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitökönek bizonyultak, a múlt száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis öveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy öveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Török József** gyógyszerár Budapest, Király utca 13 sz.

A védjegyet és aláírást töziesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppekkel tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a kesztő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: "Valóságát bizonyítom".

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

B.-Gyarmaton. Cserenyák Gy. és Kanitz Ö. gyógytárában. Ipolyságon: Berkó István gyógyszerészénél,

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első cs. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstr. 120. sz., saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar-, bánya- és hármortársulatok, építkezési vállalatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészből oldhatók, száraz, porított állapotban 40 különféle színminőségben különként 16 krtól feljebb szállíthatnak és a festékszínnek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz — Mintalapok és használati-utasítások ingyen- és bérmentve küldetnek.

106. 20—17.

Nem

utánzott "TOKAJI COGNAC." Ezek ugyan nagyon olcsók ép, de oly rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eméértéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

Első Tokaji COGNACGYÁRBOL származnak,

Tokaj város czímerével nincsennek

2) ezen ellátva.

Bejegyzett
Az első tokaji

védjegye
cognak-gyárnak

184. 4—10

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC

TOKAJ VÁROS CZÍMERÉVEL

az

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBOL, TOKAJBAN,

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Hammer Mihály úrnál B.-Gyarmaton,

Bolner Pál " " " " " " " "

Dombó Károly " " " " " " " "

Heksch Adolf " " " " " " " "

továbbá gyógyszer-tárak és tekintélyes kávé házakban.

304/895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX-ik törvényezikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balassa-gyarmati királyi törvényszék 1892. évi 7124. számú végzése következtében Szilágyi Mór ügyvéd által képviselt Veisz Móricz javára Veres Lajos ellen 150 forint s járulékaik erejéig 1894. évi szeptember hó 28-án fogatosított folyt. kielégítési végrehajtás utj. lefoglalt és 340 forint becsült szobabutorok, fegyverek, szarvas-agancsokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sziráki királyi járásbíró 2111—1895. számú végzése folytán 150 forint tőkekövetelés, ennek 1892. évi augusztus hó 1-én napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 71 forint 78 krajczárban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kutasson, alperes lakásán leendő eszközölésére 1895. évi szeptember hó 6-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényezikk 107. és 108-ik §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-
többet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szirákon, 1895. évi augusztus hó 22-ik napján.

Simonyi S. Gyula,
királyi bírósági végrehajtó.

211 1—1

Hirdetmény.

Balassa-Gyarmaton, a templom-utczában 81. népsorszámmal alatti ház, mely eléggé tágas beltelekkel, a város kellő közepén, a megyeházhöz közel; a központon van: illó áron, szabad kézből, minden órában örök áron eladó.

207 1—1

A revés iránt értekezhetni a háztulajdonosnál ugyanott.

305—1895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX-ik törvényezikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balassa-gyarmati kir. törvényszék 1892. évi 5422. számú végzése következtében Szilágyi Mór ügyvéd által képviselt Schönfeld H. cég javára Plachy Zsigmond és társai ellen 200 forint s járulékaik erejéig 1892. évi aug. hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 560 forint 60 krajczárba becsült szobabutorok, két ló, kocsis és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sziráki királyi járásbíró 2112—1895. számú végzése folytán 200 forint tőkekövetelés, ennek 1892. évi július hó 5-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 45 forint 35 krajczárban bíróilag már megállapított költségek erejéig Bágyonban, I. és II.-odrendű alperes lakásán leendő eszközölésére 1895. évi szeptember hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényezikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-
többet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szirákon, 1895. évi augusztus hó 22-ik napján.

212 1—1

Simonyi S. Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az 1896-dik ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100.000 sorsjegy. — 31.499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetendők ki. A húzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkevesebb esetben

1,000.000 korona

Az I. osztály húzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

I. osztályú nyeremények.

Húzás 1895. október hó 16-19-ig.

	korona	korona
1 nyerem. á	50000 =	50000
1 „ „	60000 =	60000
1 „ „	40000 =	40000
1 „ „	30000 =	30000
1 „ „	20000 =	20000
1 „ „	15000 =	15000
1 „ „	10000 =	10000
2 „ „	8000 =	16000
8 „ „	4000 =	32000
10 „ „	2000 =	20000
13 „ „	1000 =	13000
100 „ „	400 =	40000
860 „ „	200 =	172000
9000 „ „	80 =	720000
10000 nyeremény összesen		1265000

Az I. OSZTÁLYU SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.	4.—	2.—	korona.

II. osztályú nyeremények.

Húzás 1895. december hó 6 14-ig.

	korona	korona
1 jutalom	600000 =	600000
1 „	400000 =	400000
1 „	200000 =	200000
1 „	100000 =	100000
1 „	50000 =	50000
2 „	20000 =	40000
2 „	15000 =	30000
4 „	10000 =	40000
10 „	8000 =	80000
27 „	6000 =	162000
100 „	2000 =	200000
200 „	1000 =	200000
1150 „	200 =	230000
20000 „	100 =	2000000
21499 nyerem. és 1 jutalom		4332000

A TELJES (mindkét osztályra érvényes) SORSJEGYEK ÁRAI

$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. évi augusztus hóban.
ANDRÁSSY-UT 5. SZÁM.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,009 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legkevesebb esetben

egy millió korona.

Első húzás 1895. október hó 16-19-ig BUDAPESTEN.

Ezerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az I-ső osztály részére

eredeti teljes sorsjegyek, amelyek mind a 2 húzásban érvényesek

$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{20}$
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—
$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{20}$
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kibuzatnak, egyezzermind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetettik vissza. — Megrendelések postautólevél útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kértnek.

Heintze Károly fő-elárusító, BUDAPEST, SZERVITA-TÉR 3. SZÁM.

Check-Contó: Magyar postatakarékpénztár 2960. — Sürgöny-cím: LOTTOHEINTZE BUDAPEST. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 20 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek kifizetés mellett.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.